

Nr 69.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående återbetalning av vissa pensionsavgifter till f. d. länsjägmästaren C. O. F. Stenborg och länsskogvaktaren A. Johansson Rova; given Stockholms slott den 19 februari 1943.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredraganden hemställt.

GUSTAF.

K. G. Ewerlöf.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:ts Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 februari 1943.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ, ROSANDER, GJÖRES, EWERLÖF.

Statsrådet Ewerlöf anför.

I särskilda ansökningar hava f. d. länsjägmästaren hos skogsvårdsstyrelsen i Norrbottens län Carl Otto Fritiof Stenborg och länsskogvaktaren hos samma skogsvårdsstyrelse Arvid Johansson Rova anhållit om återbetalning av vissa pensionsavgifter.

Av handlingarna i ärendet inhämtas,
beträffande *Stenborg*,

att han är född den 31 december 1877 och således 65 år gammal;

att han antagits till extra jägmästare den 16 juni 1904, varefter han tillträtt befattning som statens skogsingenjör den 1 juli 1908 samt utnämnts till ordinarie innehavare av sistnämnda tjänst den 31 december 1915;

att han tillträtt befattning som ordinarie länsjägmästare hos skogsvårdsstyrelsen i Norrbottens län den 1 januari 1925, från vilken tjänst han med utgången av år 1942 avgått med rätt till genast börjande tjänstepension;

att han åtnjutit tjänstledighet från sin befattning som skogsingenjör från den 1 januari 1925 till den 15 juni 1934, då han erhållit avsked från densamma;

att han för tiden 1 januari 1925—31 maj 1934 för egen pensionering till domänstyrelsen erlagt pensionsavgifter enligt 1907 års civila pensionslag med 2,627 kronor 25 öre; samt

att han, sedan statens pensionsanstalt genom beslut den 6 mars 1931 medgivit pensionsrätt för länsjägmästartjänsten från och med den 1 januari 1931, för egen pensionering till pensionsanstalten erlagt dels engångsavgift för tiden 6 april 1928—31 december 1930 med 622 kronor, dels ock årsavgifter för tiden 1 januari 1931—31 maj 1934 med 1,351 kronor 46 öre, eller tillsammans 1,973 kronor 46 öre;

beträffande *Rova*,

att han är född den 26 december 1885 och således 57 år gammal;

att han antagits till extra kronojägare den 21 februari 1911, varefter han förordnats till ordinarie kronojägare från och med den 1 januari 1916 samt transporterats till ordinarie tillsyningsman från och med den 1 augusti 1921;

att han tillträtt befattning som ordinarie länsuskogvaktare hos skogsvårdsstyrelsen i Norrbottens län den 1 januari 1925;

att han åtnjutit tjänstledighet från sin befattning i domänverket från den 1 januari 1925 till den 1 juni 1934 då han beviljats avsked från densamma;

att han för tiden 1 januari 1925—31 maj 1934 för egen pensionering till domänstyrelsen erlagt pensionsavgifter enligt 1907 års civila pensionslag med 649 kronor 75 öre; samt

att han, sedan statens pensionsanstalt genom beslut den 6 mars 1931 medgivit pensionsrätt för länsuskogvaktartjänsten från och med den 1 januari 1931, för egen pensionering till pensionsanstalten erlagt dels engångsavgift för tiden 1 januari 1925—31 december 1930 med 466 kronor, dels ock årsavgifter för tiden 1 januari 1931—31 maj 1934 med 533 kronor 31 öre, eller tillsammans 999 kronor 31 öre.

Sedan statens pensionsanstalt medgivit pensionsrätt för de av Stenborg och Rova innehavda befattningarna hos skogsvårdsstyrelsen i Norrbottens län, gjorde skogsvårdsstyrelsen framställning hos pensionsanstalten i syfte att hos styrelsen anställda måtte komma i åtnjutande av högsta möjliga pension från pensionsanstalten. Genom beslut den 28 november 1931 tillgodoräknade pensionsanstalten jämlikt § 22 b) i reglementet för pensionsanstalten Stenborg 18 år 3 månader 6 dagar och Rova 9 år 6 månader såsom tjänstår för pension. I beslutet meddelades dessutom, att Stenborg och Rova för vinnande av högsta möjliga pension behövde tillgodoräkna sig av sin tjänstgöringstid hos skogsvårdsstyrelsen ungefär $2\frac{3}{4}$ respektive $4\frac{1}{2}$ år före den 1 januari 1931. Enär Stenborg och Rova efter den 1 januari 1925 jämväl varit inne-

havare av statstjänst och i denna egenskap erlagt vederbörliga pensionsavgifter, vid vilket förhållande engångsavgifter för dem till statens pensionsanstalt för ifrågakomna tider icke syntes böra utgå, anhöll sedermera skogsvårdsstyrelsen hos pensionsanstalten om förnyad prövning av frågan om retroaktiv tjänstårsberäkning för Stenborg och Rova. Pensionsanstalten fann genom beslut den 4 mars 1932, att Stenborgs och Rovas tjänstgöring i skogsvårdsstyrelsens tjänst före den 1 januari 1931 icke kunde tillgodoräknas för pension utan engångsavgift. Häröver anförda besvär blevo enligt utslag i regeringsrätten den 1 december 1933 ogillade respektive icke upptagna till prövning. Med hänsyn till i ärendet förekomna omständigheter hemställde emellertid regeringsrätten, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärd i syfte att Stenborg och Rova finge för erhållande av pension från pensionsanstalten utan erläggande av engångsavgift tillgodoräkna ifrågavarande tid. Sedan Stenborg och Rova i samband med ansökan om avsked från sina befattningar i domänverket förklarar sig icke påkalla det av regeringsrätten ifrågasatta medgivandet, fann Kungl. Maj:t genom beslut den 7 september 1934 regeringsrättens hemställan icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd. Stenborg och Rova anhöllo därefter hos domänstyrelsen, att de pensionsavgifter för egen pensionering, som de erlagt till domänstyrelsen under tiden efter den 1 januari 1925, måtte återbetalas. Genom beslut den 28 februari 1935 fann domänstyrelsen sig med hänsyn till bestämmelserna i 12 § 1907 års civila pensionslag förhindrad att bifalla framställningen.

Stenborg och Rova ha i förenämnda ansökningar hos Kungl. Maj:t anhållit om restitution av de pensionsavgifter, som de i egenskap av ordinarie befattningshavare i domänverket erlagt under tiden från den 1 januari 1925 till den 15 respektive den 1 juni 1934, jämte därå belöpande ränta.

Domänstyrelsen har tillstyrkt utverkande av riksdagens medgivande till återbetalning från domänverkets tjänstepensionsfond av de pensionsavgifter, som Stenborg och Rova för egen pensionering erlagt till domänstyrelsen samtidigt som de erlagt avgifter till statens pensionsanstalt. Stenborg borde enligt styrelsens förslag därvid återbekomma 1,716 kronor 63 öre för tiden 6 april 1928—31 maj 1934 samt Rova 649 kronor 75 öre för tiden 1 januari 1925—31 maj 1934.

Statskontoret har bland annat erinrat om Kungl. Maj:ts förut omnämnda beslut den 7 september 1934 samt därvid uttalat, att det med hänsyn till vad sålunda förekommit visserligen skulle ligga närmast till hands, att ansökningarna lämnades utan bifall, särskilt i betraktande av den omständigheten, att tillmötesgående av desamma skulle stå i uppenbar strid mot tidigare pensioneringsprinciper. Å andra sidan talade i förevarande fall starka billighetsskäl för att åtgärder vidtoges i syfte att mildra följderna i pensionshänsende av övergången från statstjänst till befattning hos statsunderstödd organisation. Då staten i bägge fallen ombesörjde vederbörandes pensionering och därvid — låt vara i olika omfattning — påtagit sig andel i pensioneringskostnaderna, finge det enligt statskontorets åsikt anses na-

turligt och rimligt, att befattningshavaren i den senare vunna pensionsrätten icke påfördes avgifter för tid, varunder han erlagt pensionsavgift i den tidigare befattningen, i vidare mån än som påkallades av avgifternas inbördes storleksförhållande. Det vore skäligt, att såväl Stenborg, vilkens övergång till skogsvårdsstyrelsens tjänst syntes hava direkt tjänat statsmakternas intressen, som Rova tillerkändes rätt att återfå så stor del av de till domänstyrelsen erlagda avgifterna för egen pensionering, som svarade mot den på dem belöpande andelen av engångsavgiften för tjänstepensionering hos statens pensionsanstalt. Statskontoret tillstyrkte därför att från domänverkets tjänstepensionsfond måtte återbetalas till Stenborg 622 kronor, utgörande av denne i befattning som länsjägmästare erlagda pensionsavgifter för tiden 6 april 1928—31 december 1930, samt till Rova 466 kronor, utgörande av denne i befattning såsom länsskogvaktare erlagda pensionsavgifter för tiden 1 januari 1925—31 december 1930.

Statens pensionsanstalt har i likhet med statskontoret ansett omständigheterna i förevarande fall vara av den art, att starka billighetsskäl talade för att sökandena tillerkändes rätt att återfå en del av de erlagda pensionsavgifterna. Pensionsanstalten har hemställt, att från domänverkets tjänstepensionsfond måtte återbetalas till Stenborg 659 kronor 42 öre och till Rova 476 kronor 58 öre, å vilka belopp ränta icke skulle åtgå. Beträffande storleken av nämnda belopp har pensionsanstalten anfört i huvudsak följande.

Enligt pensionsanstaltens mening böra ifrågakommande åtgärder avse allenast avgifterna för tiden till och med mars månad 1931. Det torde nämligen visserligen få anses naturligt att sökandena, sedan de tillträtt sina nya befattningar hos skogsvårdsstyrelsen, icke velat genom att avgå från sina ordinarie statstjänster avhända sig pensionsrätten för dessa, innan beslut fattats om de nya befattningarnas förenande med pensionsrätt. Sedan från pensionsanstalten beslut om pensionsrätt från och med den 1 januari 1931 för sagda befattningar expedierats under mars månad samma år, synes där emot grundad anledning icke hava förelegat för sökandena att för säkerställande av sin pensionsrätt fortfarande kvarstå i statstjänst och sålunda för densamma erlagga pensionsavgifter enligt civila pensionslagen.

Av handlingarna i ärendet samt av inom pensionsanstalten förda liggare framgår *dels* att Stenborg för tiden 6 april 1928—31 mars 1931 påförts pensionsavgifter enligt civila pensionslagen med sammanlagt 833 kronor 13 öre och avgifter för tjänstepension enligt reglementet för statens pensionsanstalt med sammanlagt 659 kronor 42 öre, nämligen engångsavgift för tiden 6 april 1928—31 december 1930 med 622 kronor och årlig tjänstepensionsavgift för tiden 1 januari—31 mars 1931 med 37 kronor 42 öre *dels ock* att Rova för tiden 1 januari 1925—31 mars 1931 påförts pensionsavgifter enligt civila pensionslagen med sammanlagt 431 kronor 25 öre samt avgifter för tjänstepension enligt reglementet för statens pensionsanstalt med sammanlagt 476 kronor 58 öre, nämligen engångsavgifter för tiden 1 januari 1925—31 december 1930 med 466 kronor och årlig tjänstepensionsavgift för tiden 1 januari—31 mars 1931 med 10 kronor 58 öre. Det synes pensionsanstalten skäligt, att de avgifter, som för ifrågavarande tider påförts för den senare — i statens pensionsanstalt — vunna pensionsrätten återbetalas till sökandena, dock utan ränta.

I likhet med de i ärendet hörda myndigheterna anser jag billighetsskäl tala för bifall i viss utsträckning till ifrågavarande ansökningar om återbetalning av erlagda pensionsavgifter. Myndigheterna ha framfört olika förslag beträffande grunderna för dylik återbetalning. För min del ansluter jag mig till statens pensionsanstalts förslag om återbetalning av de hos domänstyrelsen erlagda avgifterna till de belopp, 659 kronor 42 öre och 476 kronor 58 öre, varmed jämväl avgifter erlagts till statens pensionsanstalt för tiden intill utgången av den månad, då beslut meddelats om delaktighet för sökandena i pensionsanstalten.

*Före-
draganden.*

I överensstämmelse härmed hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att från domänverkets tjänstepensionsfond må återbetalas erlagda pensionsavgifter till f. d. länsjägmästaren hos skogsvårdsstyrelsen i Norrbottens län Carl Otto Fritiof Stenborg med 659 kronor 42 öre samt till länskogvaktaren hos samma skogsvårdsstyrelse Arvid Johansson Rova med 476 kronor 58 öre.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Mats Lemne.